

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о год. 6-їй пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесення по 15 кр. від стрічки.

Які вигляди?

Два прапори вивісили тепер австрійські Німці. На однім написано: ревіндикація історичних прав німецького народу в Австрії, або німецька Австрія; на другім скромніша напись, бо лише: обезпечене німецького елементу в судетских та альпейских краях з маленькою прерогативою для німецької мови. Перший прапор держить в руках Вольф. Коло него згорнулись деякі радикальніші націонали та поступовці. Другий прапор держить вірноконституційна німецька шляхта, а докола неї згорнулись нині вольний союз Мавтнера, антисеміти і умірковані елементи з посеред націоналів та поступовців. Отсе вірний образ «солідарної» лівниці або т. зв. «deutsche Gemeinbuergschaft». Німці роздвоїлись. Наколи їх однакже ще дещо вяже, то хіба більша або меньша ненависть, чи може лише жаль до Чехів, а в часті і до Словінців яко тих, що вибились або вибивають ся з під твердої колісь кормиги німецької.

Супроти тої фаланги стоїть правниця, зложена з всіх австрійских Славян (з малими виїмками), Румунів та німецьких католицких людювців. На прапорі правниці видніє: переведене рівноправности всіх австрійских народів і розширене самоуправи коронних країв. Оклик чеський: державне право країв корони св. Вячеслава і оклик католицких людювців: віроісповідна школа зійшли бодай на тепер з овиду на другий плян. Чехи вірять в здобуте свого державного права посредством етапів, католицкі людювці надіють ся дійти до своєї цілі по розширенню компетенції кравих соймів.

Посеред сих двох таборів стоїть правительство, непарляментарне, з девізою: справедливість! Зразу се правительство було — можна сказати — індіферентне. Оно не клонилсь рішучо ні в сю, ні в ту сторону, бажало стояти понад сторонництвами з наміром: зблизити оба табори до себе, наколи примирене не повелось ні гр. Баденьому, ні бар. Гавчови. Оно і заявило на вступі, що охотно усуне з дороги мнимий камінь преткновеня: розпорядження яzikові, наколи Чехи та Німці згодять ся на законне управильнене справи яzikової. Правительство се кликало навіть в своїм часі загніваних Німців до переговорів над так званими основними начерками до яzikового закона і аж тоді оперло ся на правницю і парламентарній більшости, коли всякі проби приборканя Німців не повели ся, а лівниця чим-раз виразнійше піддавалась під іредентичну руку Шенерерянів. Аж тоді — в часі осінньої торічної сесії — згадав гр. Тун про «geehrte Majoritaet».

Чисельно заступає правниця 16 мільонів Славян і до двох мільонів Німців з Румунами. Лівниця заступає до 6½ мільонів Німців. З боку стоять Італійці Тироля і Побережа.

Нині говорить ся багато про намірену правительством мирну акцію. Хтож може помирити ся, на яких підставах і в який спосіб? Розгляньмо ся об'єктивно в сих питаннях.

Що з радикальними Німцями годі переговорювати, — сего не треба доказувати. Ті, що хотять нині струю природного розвою всіх не-німецьких народів Австрії завернути до часів Метерніха чи Баха, мусять яко фантасти випасти з рахунку. Їх змаганя суть простою утопією. До переговорів — наколи буде добра воля — надають ся лише умірковані елементи з табору лівниці, ті елементи, що почислившись з реальними обставинами, бажануть хочби і законного, але справедливого управильненя межинародних відносин в Долитавщині. Компакціенти були би. Але чи суть підстави до навязаня миротворної акції?

Песимісти, до котрих і ми поневолі зачисляємось, не вірять в таку акцію, раз тому, що роз'ярене національне занадто усиллось в послідних часах, а відтак і тому, що умірковані елементи лівниці суть — як досвід вже показав — дуже хитким та непевним чинником, уягливим для тероризму радикалів. Націонали, поступовці і антисеміти боять ся о свої мандати більше, ніж би можна подумати, а сама шляхта німецька за мало має поваги і енергії, щоб ті непевні чинники повести за собою. Шляхта німецька мала же в кабінеті гр. Туна свого заступника. А хто его стерегував? Ся шляхта склонила торік лівницю до залишення обструкції на цілий час осінньої сесії. А в сім році? В сім році вибились з під її руки радикальніші елементи зпосеред націоналів та поступовців, окликали своїми диктаторами Кайзера і Гросса і почали опять — механічну обструкцію. Нині, по відроченню парламенту, видала сполучена лівниця з почину німецької шляхти досить умірковану відозву до народа німецького, в котрій пропущено навіть відкликане яzikових розпоряджень і згадано про «Besonnenheit». А результат? Результат такий, що радикали окликали сейчас свою шляхту «політичними шахраями», «хитрими маневристами», спекулюючими на портфелі і зрадниками німецької справи, за що належить ся їм лише «фізильсване». Шляхта німецька ухвалює на днях піддержувати мирну акцію в моравским соймі, накликає Німців до скорого уложеня своїх позитивних постулятів і т. д. А радикали? Радикали ухвалюють абстиненцію в чеськім соймі і поновлюють оклик: знесене яzikових розпоряджень, або — державна криза!

Судячи по тих проявах, ми не можемо вірити в можливість зібраня поважного числа послів з лівниці, що устоялись би супроти тероризму Шенерера і осьмілились чи то в соймах, чи поза законодатними тілами навязати які-небудь, хочби найпевніші переговори.

Притім не можна спустити з очей ще одну дуже замітну обставину. А сею є питання, чи Німцям австрійским розходить ся дійсно лише о знесенє яzikових розпоряджень? Ні, і ще раз ні! Се лише вивіска, се лише популярний оклик, зрозумілий для широких мас. Баденівских розпоряджень вже нема на світі. Бар. Гавча за змодифіковані розпорядження не потягнула лівниця до одвічальности в парламенті. Доси, мимо правосильности яzikових розпоряджень е-

лемент німецький в Австрії не тільки не пропав, але не потерпів ні найменшо шкоди. Се мимо того кричать Німці на кождім вічи: weg mit den Sprachenverordnungen! Але в душі другі в них змаганя. Лівниця хоче за всяку ціну взяти в свої руки центральну управу, кабінет, а в парламенті стати тим ярмом, докола котрого мали би групувати ся другі сторонництва з виключенєм Чехів та Словінців. Идеалом лівниці суть нині часи кабінету Аверсберг-Ляссера, коли то управою поділились вірноконституційні Німці лише з Поляками та Італійцями. Дайте їм се завтра, а позавтра упаде всяка обструкція. Тому від паденя гр. Баденього аж по нинішню хвили лівниця з більшою енергією о нічо другого не допрошувалась, як о те, щоби правительство розбило правницю. Не яzikові розпорядження болять лівницю, а факт що не проти них а без них гр. Тун управляє державою.

І чи в виду тих партийних забаганок, а з другого боку в виду теоризму Шенерера і мари втрати мандатів за миротворне успособлене можна вірити в успіх яких-небудь хоч би лише найневинніших переговорів з лівницею? Uns fehlt der Glaube. Вирочім, ми раді би, щоб для добра держави наше невірство не оправдалось. Правниця чейже на прощаню ухвалила, піддержати всяку миротворну акцію. При сім слові стоїмо, але — ще раз кажемо — uns fehlt der Glaube... Лівниця стремить не до рівноправности, а до відзисканя геґемонії, а се в наших часах вже — неможливе.

Ми вирочім другим разом подамо шкідлих постулятів, які вилягають звільна в головах провідників лівниці. З них і покаже ся, що лівниця аж тепер набирає смаку на утрачений рай з часів Buerger-міністерства.

На кого селяни австрійські можуть нарікати?

Не вжеж на нікого більше, як на німецьку обструкцію. Факт такий:

Як відомо всім, то по довголітних заходах селянських послів спонукано в кінці правительство до внесеня закону о належитостях спадкових і переносинах від недвижимоности. Закон сей подавав дрібним господарствам селянским і маломіщаньским деякі полегші. Він лежав вже на столі президії палати посольської, увійшов відтак до окремої комісії і над ним почалась там вже поважна дискусія без обструкції. Була оправдана надія, що комісія упорає ся з сим законом за одно засідане, тим більше, що всякі поправки подано субкомітетови, а сей упорав ся з ними в двох годинах. На 2. лютого назначено ще посліднє засідане комісії, щоби докінчити розправи і з справленим законом прийти перед посольську палату. Позаяк сподівано ся, що жите теперішного парламенту не буде довге, то старано ся всякими способами о те, щоби сей закон станув на порядку деннім палати на найблизшій, вечірнім засіданю, подібно, як закон о підвижці плат державної служби. Знаємо з достовірного жерела, що іменно пос. Вахнянин заходив ся коло того, щоби перед відроченєм парламенту ще за-

Рудольф Ачжевич

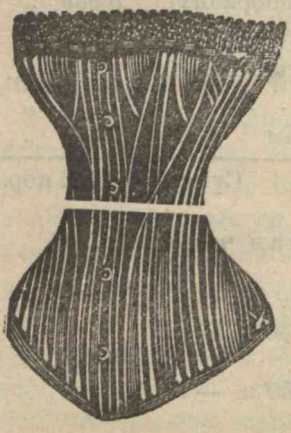
швець,

у Львові, улица Сикстуска ч. 23. (стара пошта)

поручає готову обув свого виробу, переважно для ховенства і ПП. військових — приймає також замовлення всякого рода так місцеві як і з провінції.

На міру вистане старий оказ.

201 41—52

Горсети, рукавички, шельки підв'язки, бандажі ВСІХ СИСТЕМ

поручає

Г. ГАЛЯНТОВСКИЙ

У ЛЬВОВІ,

площа Бернардинська ч. 3.

20% ДЕШЕВШЕ ЯК У ВІДНИ!
ДОСТАРЧАЄ ВСІЯКІ КАВЧУКОВІ ДРУКАРНІ ЧЕРЕНКОВІ ПЕРШЕ ГАЛ. ЗАВЕДЕНЕ РИТОВНИЧЕ ВАРСТАТ ДЛЯ ВИРОВІВ З МЕТАЛЮ, ЛИТИХ НАПСИЙ, МАЛЯРСТВА ШИЛЬДІВ І ФАБР. СТАМПИ ЛІЙ КАВЧУКОВИХ І ПРОЧ.

ІДРУКАРНІ ТАКОЖ З ЧЕРЕНКАМИ РУСКИМИ!!!
ГЕНРИК ШАПІРА
Львів, ул. Коперника ч. 3.
(ПОВІЧ АПТИКИ ПЕТРА МІКОЛЯША). 146 23—24

Цінники gratis і franco.

ГАРМОНІЮМ

до науки співу церковного виготовляє спеціально парова фабрика інструментів

Івана Сливинського
у Львові, ул. Коперника ч. 16.

За порукою дає на рати. Прошу жадати цінника.

Іван Сливинський

фабрикант органів і гармоніюм у Львові.

1025

Всялякого рода

інструмента музичні

найдешевше в виключнім фабричнім складі

І. Капраліка у Львові.

147

Цінники даром. 22—24

Зміна льокалю.

Заложена фірма в року 1877-ім

Вольф Кавфман

перенесла ся з улиці Трибунальської ч. 1. на ул. Лукасінського ч. 4. (площа Каструм), філія ул. Театральна 16.

Ново відкритий

СКЛАД МЕБЛІВ

також і випозичальня

заосмотрена в всілякі знаряди почавши від найбогатших до найскромнійших. Цілі урядженя для покоїв до снания, салонів, їдалень і др. — Меблі оріхові, ольхові, чорні, також зеліані і гнуті, зеркала і т. д.

Ціни низькі і сталі.

З поважанем

В. Кавфман,

ул. Лукасінського ч. 1.

Галицький Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4% АСИГНАТИ КАСОВІ
з 30-днівним виповідженєм,

3 1/2% АСИГНАТИ КАСОВІ
з 8-днівним виповідженєм,

а всі інші находячі ся в обігу 4 1/2% Асигнати касові з 90-днівним виповідженєм будуть опроцентовані почавши від дня 1 мая 1890 по 4% з 30-днів. речинцем виповідженя.

Львів, дня 31 січня 1890.

Дирекція.

ЛЕВ ЛОПАТИНСКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ!

Драма з галицького еміграційного руху в 4. актах.

Ціна книжки брошурованої в картоні 35 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 50 кр. — На поштову оплату 5 кр.

Замовлення з провінції у автора ул. Зибликевича ч. 18, Львів. У Львові набути можна в Ставропигійській книгарні.

Артист.-літературні Новини

виходять книжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: беллетристика і поезія, оригінальна і перекладана. Програма в заголовку: сильніше увагданнюване артистичного викінчення навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змісті і формі.

Ціна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор.

Видавець: М. Заячківський, Львів, улица Зибликевича, число 34.

ТОВАРИСТВО для розвою рускої штуки

стоваришене зареєстроване з ограниченою порукою у Львові, ул. Підвале ч. 7

виконує всякі праці з обсягу артистичного малярства, різьбарства і золотарства після композицій своїх членів, а іменно: образи релігійні до иконостасів, олтарів, хоругов, на тетраподи, плащениці і пр. і такі-ж образи до комнат; образи сьвітські: історичні, портрети з натури і фотографій, краєвиди, побутові і т. д.; з дерева: кивоти, иконостаси, олтарі, образи і крести процесійні, сповідальниці і пр. і всякі праці золотарські; рівнож украшує внутра церков, виготовляє пляни церков, каплиць і пр. і удержує на складі фотографічні репродукції образів руских артистів.

Товариство ручить за стильове, старанне і совістне виконанє.

Цілю Товариства є: піднести нашу штуку і витворити руску школу штук красних. Поручаючи проте се чисто руске Товариство патріотичній опіці нашої П. Т. Публики духовної і сьвітської, надіємо ся, що зволить Она причинити ся до осягнення сеї цілі численними замовленнями, котрі приймає

— виключно лиш Дирекция Товариства. —

З глибоким поважанем **Дирекция.**

Товариство не послугує ся агентами.

Дмитро Затурский

поручає сврю

робітню обуви мужескої, жіночої і для дїтїй

у Львові, улица Коперника ч. 5.

Виріб тдевалїй, і елегантний Ціни умірені. Замовлення з провінції залагоджує відвортною поштою.

140

Хорі на легкі, горло, гортанку і астму!

Хто раз на завсїгди бажає позбути ся слабости легких, або горла, хотїли найупірийшої, або астми, навіть дуже задавненої і на позір невилічимої, сей негай не гербату для хронічно хорих на легки і горло **A. Wolffsky-ого.** Тисячні подяки дають гваранцію великої уздоровляючої сили тої гербати. Пакет на два дни 75 кр. Брошура (описанє ужитя) задармо. Правда лише у

A. Wolffsky-ого, Berlin, Nr. 37.

РОБІТНЯ СУКОНЬ ДАМСКИХ Емілії Соколовскої

у Львові, Ринок ч. 29., І. п.

приймає ласкаві замовлення і виконує їх густовно і по приступних цінах.

НАУКУ КРОЮ уділяє в осібних годинах

Замісцеві панночки приймає на помешканє

Учитель

орган руского Тов. педагогічного дво-тижневник педагогічно-науковий, виходить від 1-го червня 1889 у Львові ул. Вірменська ч. 2. Передплата на цілий рік 3 зр., на пів року 1.60 кр., на чверть року 1 зр.